

БЕЛАРУСКІЯ ГІСТАРЫЧНЫЯ

В К Л

ІГРАЛЬНЫЯ КАРТЫ

♥ **ВІЦЕНЬ** ♥
(? — 1315/1316)

Віцень — вялікі князь літоўскі (1295 — 1315/1316). Галоўным клопам Віцены стала абарона ад крыжакоў. Здолеў стрымаць агрэсію Тэўтонскага ордэна, што мела важнае значэнне для далейшага лёсу ВКЛ і ўсёй Усходняй Еўропы. Пашырыў тэрыторыю дзяржавы, далучыўшы Берасцейскую і Полацкую землі. Летапісы звязваюць з імем Віцены з'яўленне герба «Пагоня».

♥ **СОФ'Я** ♥
ВІТАЎТАЎНА
(1371 — 1453)

Соф'я Вітаўтаўна — адзіная дачка вялікага князя літоўскага Вітаўта, жонка маскоўскага князя Васіля I, маці і суправіцельніца вялікага князя маскоўскага Васіля II. Дзякуючы яе шлюбу паміж ВКЛ і Масквой усталяваліся працяглыя мірныя адносіны. Вяла міжусобную вайну за трон Маскоўскага княства. Удзельнічала ў абароне Масквы ад татар. Перад смерцю прыняла манаства з імем Ефрасіння.

♥ **ЮРЫ РАДЗІВІЛ** ♥
(~1480 — 1541)

Юры Радзівіл — дзяржаўны і вайсковы дзеяч ВКЛ. Займаў шмат пасадаў, у тым ліку вялікага гетмана літоўскага. Выдатны палкаводзец, перамог у 30 бітвах, за што атрымаў мянушкі «Віктар» і «Літоўскі Геркулес». У Аршанскай бітве 1514 года камандаваў кавалерыяй ВКЛ. Паходзіў з магутнага магнатскага рода, бацька знакамітых дзяцей: Мікалая Радзівіла Рудога і Барбары Радзівіл.

ВКЛ (поўная назва Вялікае Княства Літоўскае, Рускае і Жамойцкае), у склад якога ўваходзілі тэрыторыі сучасных Беларусі і Літвы, часткова Украіны, Расіі і Латвіі, праіснавала з 1235 да 1569 года як самастойная дзяржава, а з 1569 па 1795 год — у ўніі з Польшчай. У часы росквіту ВКЛ яго тэрыторыі распаціраліся ад берагоў Балтыйскага мора да берагоў Чорнага. Княства было адной з самых вялікіх дзяржаў у Еўропе.

Перад вамі другая калода з серыі «Беларускія гістарычныя ігральныя карты». На картах вы сустрэцеце яшчэ 12 знакамітых постацяў тых часоў. Калі вы ўладальнік абедзвюх калод, то можаце абраць улюбёных герояў з першай і другой частак — і аб'яднаць у адну ўнікальную калоду.

♦ **АЛЬГЕРД** ♦
(~1295 — 1377)

Альгерд — вялікі князь літоўскі (1345 — 1377). Выбітны палкаводзец, удвая пашырыў межы дзяржавы на поўдзень і на ўсход, што зрабіла ВКЛ найбуйнішай дзяржавай Еўропы. Альгерд змог вызваліць паўднёвыя землі ад татарскага панавання і далучыць Валын, Кіеўшчыну і Падолле да ВКЛ. Некалькі разоў нападаў на Лівонію, тройчы разбіваў маскоўскае войска. Альгерд дамагаўся незалежнасці ад Масквы праваслаўнай мітраполіі ў ВКЛ.

♦ **МАРЫЯ** ♦
ВІЦЕБСКАЯ
(? — 1346)

Марыя Віцебская — княжна віцебская, жонка Альгерда, маці Андрэя Полацкага. Адзіная спадчынніца віцебскага князя Яраслава Васількавіча, пасля смерці якога Віцебскае княства адыйшло да Альгерда. Да нашага часу дайшло вельмі мала звестак, нават імя княжны да сённяшняга часу з'яўляецца прадметам гістарычнай дыскусіі.

♦ **АНДРЭЙ** ♦
ПОЛАЦКІ
(~1320 — 1399)

Андрэй Полацкі — князь пскоўскі, князь полацкі, старэйшы сын Альгерда. Веў наступальную палітыку ў дачыненні да суседніх Пскова і Смаленска, паспяхова супрацьстаяў пагрозе з боку крыжакоў. У 1373-1375 гг. трымаў у аблозе нямецкую фартэцу Дынабург (Даўгаўпілс). Змагаўся з татарамі, камандаваў правым флангам славянскага войска ў Кулікоўскай бітве 1380 г. Доўгае і бурнае жыццё ён скончыў у 1399 г. у бітве з татарамі на рацэ Ворскле.

♦ **КАЗИМІР ЯГЕЛОНЧЫК**
(1427 — 1492)

Казімір Ягелончык — вялікі князь літоўскі (1440 — 1492), кароль польскі (1447 — 1492). Намагаўся ўмацаваць вялікакняскую ўладу. У 1447 г. выдаў прывілей, якім пашырыў правы феодалаў ВКЛ, гарантаваў права ўласнасці на зямлю, воланы выезд за мяжу, права судзіць залежных ад іх людзей. Пры Казіміры вырасла роля паню-рады і ўзмацніўся яе ўплыў на дзейнасць вялікага князя. У 1468 г. выдаў Судэбнік — першы збор законаў дзяржавы. У 1471 г. ліквідаваў удзельныя княствы.

♦ **ЖЫГІМОНТ СТАРЫ**
(1467 — 1548)

Жыгімонт I Стары — вялікі князь літоўскі і кароль польскі (1506 — 1548), маладшы сын Казіміра. Мянушка «Стары» атрымаў за тое, што яшчэ пры жыцці дамогся каранавання 10-гадовага сына Жыгімонта II Аўгуста. Значна палепшыў эканамічны стан дзяржавы. Быў прыхільнікам роўнасці шляхты незалежна ад яе этнічнага паходжання і рэлігійнай прыналежнасці. У 1529 г. выхадзіў Першы Статут ВКЛ. Меў славу мецэната і апекуна навук. Падчас Жыгімонта ў Польшчы і ВКЛ распаўсюдзілася Рэфармацыя розных плыняў, што садзейнічала далейшаму уздыму гуманізму і адукацыі.

♦ **СОФ'Я ГАЛЬШАНСКАЯ**
(1405 — 1461)

Соф'я Гальшанская — князеўна з роду Гальшанскіх, апошняя жонка Ягайлы, маці Казіміра. Была каранавана ў 1424 годзе. Разам з мужам дамагалася замацавання польскага трона за сваім сынам Уладзіславам. Пасля гібелі старэйшага сына Соф'я адстойвала права на пасад Казіміра, які, па патрабаванні маці, быў каранаваны на польскі трон. Выступіла ініцыятарам першага перакладу Бібліі на польскую мову, вядомага як Біблія каралевы Соф'і.

♦ **БОНА СФОРЦА**
(1494 — 1557)

Бона Сфорца — другая жонка Жыгімонта Старога, маці Жыгімонта Аўгуста. Паходзіла са знатнага італьяскага роду Сфорца. Яна ўмацоўвала каралеўскую ўладу, абмяжоўвала ўплыў магнатаў і аб'ядноўвала вакол сябе прагрэсіўных адукаваных людзей. Дзякуючы яе падтрымцы будаваліся школы, храмы, шпіталі, шматлікія гарады і мястэчкі атрымалі магдэбургскае права. Зрабіла першыя спробы гаспадарчага рэфармавання ў сваіх маёнтках, якія ўніфікавалі падатковую сістэму. У другой палове 1530-х гадоў стала галоўнай кіраўніцай мытаў ВКЛ.

♦ **СВЯТЫ КАЗИМІР**
(1458 — 1484)

Святы Казімір — другі сын Казіміра, каталіцкі святы, апыкун земляў ВКЛ і Польшчы, апыкун моладзі і рамеснікаў. Казімір рана пачаў удзельнічаць у палітычным жыцці, але вылучаўся надзвычайнай пабожнасцю. Ён штодзённа ўдзельнічаў у святой імшы, шмат маліўся, здзяйсняў учынкі міласэрнасці, Казімір выклікаў вялікую прыхільнасць ва ўсіх, хто яго ведаў. Памёр ад сухотаў у 1484 г. у Гродне. У 1602 г. быў кананізаваны папам Кліментам VIII. У яго гонар ладзіцца асобная служба 4 сакавіка, ў гэты дзень адбываецца святочны кірмаш «Казюкі».

♦ **МІКОЛА ГУСОЎСКИ**
(1470 — 1533)

Мікола Гусоўскі — паэт, гуманіст і асветнік эпохі Адраджэння. Суправаджаў біскупа Эразма Цёлка ў дыпламатычнай місіі ў Рым. Пасля гадовага знаходжання ў Рыме Гусоўскі стварыў свой лепшы твор «Песня пра аблічка, дзікасць зубра і паляванне на яго». У 1523 г. у Кракаве выдаў у друкарні паэтычны зборнік «Песня пра зубра», які складаўся з прараічнага прысвячэння, аднайменнай паэмы і 11 вершаў, напісаных пераважна ў рымскі перыяд. У прысвячэнні, адрасаваным каралеве Боне, паэт прасіў яе ўзяць на сябе дзяржаўнае апыкунства над таленавітымі і спрактыкаванымі ў навуцы і мастацтве людзьмі.

НАД ГУЛЬНЁЙ ПРАЦАВАЛІ:

Антон Янкоўскі — кіраўнік праекту
Наста Янкоўская — мастак
Таццяна і Дзяніс Язерскія — гісторыкі
Дзяніс Вашкевіч — рэдактар

KUBIK

студыя распрацоўкі
настоўных гульніў
kubikgames.by

kubikgames

OZ

Прыносіць
радасць :)

Змаўляйце тавары на OZ.by, у мабільным дадатку OZ
або па тэлефоне: 695-25-25 МТС, А1, life)

